

Vsak svoj plezalni mojster

Brglezi, drevesni plezalčki in detli plezajo na različne načine

Brglezi *Sitta* spp. imajo nenavadno velike in močne noge z močnimi kremplji. Trije prsti so obrnjeni naprej in eden nazaj. Oprimejo se lahko hrapavega ali gladkega lubja, kakršno je na primer lubje bukve. Pri plezanju si pomagajo z ostrino krempljev in močjo noge, ki jim omogočata oprijem debela brez pomoči repa. Brglez lahko pleza po veji navzgor, navzdol in okoli veje, pod vsakim kotom. Takega plezanja ne zmorejo detli in drevesni plezalčki.

Foto: Dare Fekonja
Plezalček *Certhia* sp.

Foto: Dare Fekonja
Navadni brglez *Sitta europaea*

Način življenja kratkoprstega *Certhia brachydactyla* ali dolgoprstega plezalčka *C. familiaris* je takšen, da bolj ali manj vedno pleza po drevesu, le redko se spusti na krajše izlete na tla, stare zidove ali celo na skale. Plezati začne na dnu debela in se nato v spirali vzpenja navzgor. Njegovi dolgi in ostri kremplji, vendar šibkejšje noge, se ne morejo tako močno oprijeti lubja kot brglezovi. Njegov rep je tog in ga uporablja kot oporo, enako kot detli. Rep se na dveh mestih dotika podlage in tako preprečuje zdrs. Plezalček lahko visi pod vejo, vendar ne more plezati po deblu navzdol z glavo naprej in tudi ni takšen akrobat, kot sta plavček *Parus caeruleus* in menišček *P. ater*.

Veliki detel *Dendrocops major* ima dolgi zunanji prst obrnjen nazaj, in ker se ta lahko pomika tudi vstran, mu omogoča močan prijem na veji. Dva prsta na nogi sta obrnjena naprej in dva nazaj. Kremplji so močni, ukrivljeni in ostri. Spodnja stran njegovih prstov je hrapava. Osrednja repna peresa so toga in jih uporablja kot oporo pri plezanju navzgor po veji, ko po lubju in špranjah brska za hrano. Lahko se obesijo na tanko vejo, tako da so njegovi prsti oviti okoli veje, vendar mora za oporo še vedno uporabljati rep. Po deblu lahko pleza navzdol, vendar le tako, da je proti tlu obrnjen z repom in ne z glavo kot brglez.

Foto: Dare Fekonja
Veliki detel *Dendrocops major*

Prevedla in priredila: Andreja Ramšak iz
Birds, The magazine of the RSPB, zima 1998